

Landskap: Skåne Upptecknare: Marie Richter
 Härad: Y. Gönne Berättare: Ester Olsson
 Socken: N. Mårup Berättarens yrke: hembiträde
 Uppteckningsår: 1962 Född år 1894 i (Vännskiva) Vankiva

Barn dop. s. 1.
 Kyrktågning. s. 1.
 Klädder m. m. vid kyrkobesök
 Födelsedag. s. 1
 Konfirmation. s. 1-2.
 Bröllop. s. 2-3.
 Dödsfall ö. begravning. s. 3.
 Sjukva barn skulle kargas runt kista. s. 3.
 Hushållning. s. 3.
 Klädder. s. 3
 Skövdefest m. fl. s. 4.
 Julklappar. s. 4.
 Tjänstefolk. s. 4-5.
 Foggen ö. tvätt. s. 5.
 No ältidsordning ö. mat. s. 3, 5-6.

ACC. N:R M. 16661: /.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Flyttade till Bjärnum isamma trakt vid fem ,sex års ålder.

Dop kallades mest barndop. Barnet hade lång vit klänning. Jag hade två faddrar till min son, det var far och mor. När mina tvilling-syskon döptes var det två manliga faddrar. Det var kaffe och kakor som di bakade själv. Sex kakor bakades till mitt eget dop , di hade det hemskt fattigt, det var enda riktiga brödet på året. Faddrarna gav ibland ett par kronor, sen hörde man aldrig av dem. Min systers mans kusin gav vart år på födelsedagen en vacker silversked till sitt fadderbarn.

Kyrktagning såg jag sista gången när jag var tjugo år. Kvinnan var vanligt svartklädd.

Man var svartklädd varje söndag. Till kyrkan hade man med sig psalm-bok, silkshalett, lavendelkvist och näsduk.

Min mor började ha hatt när jag var tolv år .Min moster, mors tvillingsyster tyckte det var hemskt men hatten var billigare.

På födelsedagen skulle man ha en vetekrans hur liten den än blev.

Alla konfirmerades i svart klänning som asade på marken. Jag lånade

ACC. N:R M. 16661:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

mors skor, hade inte råd att köpa egna. Klänningen satt hårt i halsen och hade hög krage. För så där 18,19 år sedan började de med korta vita klänningar. Pojkarna hade svart kostym, så hade vi psalmbok och svarta handskar. Prästen delade ut biblar i kyrkan, varifrån de kom vet jag inte, far och mor berättade aldrig sådant,

Andra lysningsdagen hade man fest om man hade råd till det. På landsbygden gjordes äreportar av grönt. De flätade in gamla ben och gamla hästskor, det berodde nog på vad de tyckte om de som skulle gifta sig. När jag gifte mig för tjugoåtta år sedan var middagen i hant föräldrahem där vi skulle bo. Vi var fem personer och hade vanlig stek. Jag hade svart klänning och min man svart kostym i kyrkan. Mor var tvilling och därför skulle det vara dubbelbröllop när hon gifte sig. Fars svärfar hade gjort en krona av myrten till mor och slöja hade hon också. Men mors syster var tjock och då fick inte mor ha krona heller. Mor var kraftigare än moster och så trodde prästen att de var tjocka bägge. Mor skulle varit 90 år nu. Man gifte sig mycket till jul och midsommar. 27 dec. gifte sig far och

ACC. N:R M. 16661:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

mor och jag också.

Dödsfall. Vedboden kläddes till likrum med lakan och granris. Mor skrev om dödsfallet, förr bjöd de själva. Släkten bar kistan och goda vänner hjälpte till. Man granade hela vägen från uthuslängan till grinden. Jag har hört talas om att man gick med sjuka barn till likkistan, de skulle tas runt kistan, den döde skulle ta sjukan med i graven.

Hushållning. Far hade 15 kr i veckan och vi var åtta barn. Mor hade spisgäster, kokte karameller och var fasligt uthållig. $\frac{1}{2}$ kg smörmargarin köptes i veckan, på söndagen fick varje barn en smörgås med smör, resten skulle far som arbetade ha. Bröd bakades hemma. Mor kokade vanlig brödsoppa på ~~lilla~~ gamla brödkanter, ibland redde mor soppan med lite mjöl. Kaffe drack vi mycket. Annars var det sill och potatis till både middag och kväll, någon gång köpte vi havregryn.

Klädsel. En gång köpte mor lump och sydde en klänning till mig av, byxor hade jag inte. Senare syddes fars kalsonger om.

ACC. N:R M. 16661:4

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND
—

Sjukdom och barnsäng. En syster dog i hjärnhinneinflammation, läkaren som vi skickat efter slet bara av henne täcket och sade den där är det inget att göra åt. En tvillingbror till den systemen var född sex veckor för tidigt, båda föddes hemma. Han fick ligga länge med varmvattensflaskor omkring sig.

Fester. Di hade skördefester på hösten. Jag var med en gång då jag var tolv år. Jag åt en massa god mat, det var ett religiöst hem så det var ingen dans. Vi fick kaffe efteråt. Riksdagsmannen bjöd alla sina arbetare på nyårsafton. Söndagsskolan brukade ha julfester. Julklappar var det inye råd till förrän de ~~xx~~ yngsta syskonen började växa upp. Handstickade strumpor var det vanligaste. Jag kunde sticka strumpor när jag var fem år. När jag var 16 år kom jag ut och tjänade hos en prästfamilj. Jag skulle lära mig att laga mat, tjänade 10 kr i månaden och fick tyg och brevpapper i julklapp. Tjänares ställning. Hos prästen fick man springa till och från kyrkan för att allt skulle hinna bli i ordning hemma. Prästen spionerade om natten på att vi inte var ute. Ibland höll han förhör

med mig och min kamrat som också arbetade i prästgården.

Min far berättade att om vintern snöade det in i drängkammaren vid sidan om häststallet. Inte fick de elda, öppnade i stället dörren för att släppa in djurens värme.

Hygien och tvätt. Prästens badade i brygghuset , jag minns inte att jag badade någon gång när jag var hos dem annat än i sjön.

I Brygghuset fanns stora vaskar men inget avlopp. Tvätterskorna fick sitta och ösa hela natten. En eller två tvätterskor brukade komma, man höll på ~~hålla~~ ~~hålla~~ tre dagar. Vid ån fanns en tvättebänk som också användes.

Måltidsordning och mat. Anställda satt bara med vid julafton.

Frukosten var $\frac{1}{2}$ 9, middag 12, merafton 3- $\frac{1}{2}$ 4, kvällsmat 6-7.

Vi gick upp klockan fyra på morgonen när vi skulle baka, det gjorde vi en gång i månaden. Brödet hölls mjukt genom att kokas på ett lock med vatten under. Knäckebröd köptes.

I prästgården lagade vi mycket soppor. Till brödsoppa tog man vara på gamla brödkanter som passerades genom sikt, ibland tillsattes

ACC. N:R M. 16661:6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND
—

grädde, ibland saft, det kunde vara svarta vinbärssaft, och dricka
bröd-
ibland hade man ägg i soppan. Vi hade mycket jordärtskockssoppa.

Dagsverkarna fick mat i prästgården och frun sade åt mig att ta
det översta tunna av soppan och inte röra om, men jag rörde om,
de hade hårt arbete ute på hösten med att gräva upp rovor.

Sill och stuvade syror var en vanlig rätt, sill äts också med
bruna bönor. På fester gjordes en särskild sorts sill som jag fick
mycket beröm för. Mellan två sillar lades en smörklick med hackad persilja
i, sedan mjölades de och stektes.